

Román zbytečného(?) života

Až po roce 1989 mohla vyjít autobiografie Jiřího Hejdy *Žil jsem zbytečně: román mého života*. Český politik a národohospodář, účastník protinacistického odboje, vězeň komunistického režimu a spisovatel byl v té době už několik let po smrti. Letos v dubnu od ní uplynulo třicet let, zároveň je to sto dvacet let, co se Jiří Hejda narodil. Při příležitosti dvojího Hejdova výročí teď stanice Vltava uvádí četbu z jeho autobiografie.

Jiří Hejda (1895–1985) vystudoval práva, od roku 1919 pracoval jako národohospodářský redaktor, nejprve v deníku *Tribuna*, později v olomouckém Československém deníku. V roce 1926 se vrátil do Prahy. Z jeho ekonomických prací uvedme knihy *Hospodářská funkce akciové společnosti* (1930) a *Problémy světové hospodářské krize* (1933). S manželkou Luisou měl tři děti. Již v roce 1934 vydal knihu reportáží o nacistickém Německu (V zemi hákového kříže: Německo

v srpnu 1934), ve které již v počátcích hitlerovského režimu odhalil jeho určující totalitní rysy. Roku 1935 se stal generálním tajemníkem koncernu ČKD. Po okupaci musel místo opustit, zapojil se do protinacistického odboje v Ústředním vedení odboje domácího (ÚVOD). Po druhé světové válce se opět věnoval publicistice: psal do *Svobodného slova*

a do *Peroutkova Dnešku*. Stal se významným představitelem Československé strany národně socialistické a napsal její hospodářský program.

Poúnorový režim mu nezapomněl spolupráci s Petrem Zenklem, Prokopem Drtinou a Jiřím Stránským: byl zatčen StB a v procesu s Miladou Horákovou odsouzen na doživotí (původně k trestu smrti). Poznal

Jiří Hejda před soudem v procesu s Miladou Horákovou v roce 1950. Jeho autobiografie mohla vyjít až po listopadu 1989.

řadu věznic: Pankrác, Mírov, Leopoldov, Valdice. Nedotkla se ho ani rozsáhlá amnestie roku 1960 a podmínečně propuštěn byl až v roce 1962, trest mu byl zrušen v roce 1968. Až do důchodu pracoval jako figurant v Geodézii.

Během svého věznění vytvořil Hejda řadu básní, v nichž lyrický subjekt uvažuje o ubohosti člověka i o jeho prométheovských touhách (*Sonety*, 1993 a 2010). Hejdova autobiografie *Žil jsem zbytečně: román mého života* vyšla roku 1991. Rozhlasové zpracování Hejdových knižních vzpomínek je impozantní: četba na pokračování má jednadvacet částí. V režii Josefa Melče, který také pořad na přelomu let 1990 až 1991 z rukopisu připravil, účinkují Otakar Brousek st., Magdalena Rychlíková a Hana Mašková.

■ **Petr Turek**, slovesný dramaturg

Od soboty 25. července, ČRo Vltava, 18.30